

Dok. ansvarlig: FIN
Sekretær:
Sagsnr.: s2023-408
Doknr: d2023-12044-8.0
03-04-2023

Green Power Denmarks kommentarer til Energinets Evaluering af balancemodellen på gasområdet

Green Power Denmark takker for muligheden for at afgive vores kommentarer til ovennævnte evaluering af balancemodellen og fremsender hermed hørings svar.

Generelle kommentarer til Balancemodellen

Den nye balancemodel har medført store forandringer for aktørerne på det danske gasmarked. De øget gasmængder fra Baltic Pipe har ført til hyppigere balancering af shippernes porteføljer og sammenholdt med, at den grønne zone i balancebåndet har været reduceret i store perioder siden den nye balancemodel gik live. Det har kun gjort det vanskeligere at agere som shipper i markedet sammenlignet med regimet under den forrige balancemodel. Alt i alt har det har gjort systemet mindre fleksibelt men med flere balanceringsforpligtelser.

I høringsprocessen til den nye balancemodel blev det fra flere shippere og branchen (repræsenteret ved Dansk Energi) nævnt, at denne nye model kun vil blive succes, hvis datakvaliteten blev højnet, så præcise informationer kunne leveres til shippernes om bl.a deres positioner.

Vores generelle kommentarer til Energinets evaluering af Balancemodellen er delt op i fire underafsnit.

- Datakvalitet
- Kommunikation
- Kritiske systemer til håndtering af balancemodellen
- Status for balancemodellen nu

Dernæst har vi mere specifikke kommentarer til de specifikke punkter, som er nævnt i metodegodkendelsen fra Forsyningstilsynet.

Datakvalitet

Som allerede nævnt er datakvaliteten afgørende for, at et timeligt balanceringsregime kan blive en succes, hvor data skal være retvisende, transparente og leveres til tiden.

Green Power Denmark og vores medlemmer mener, at den største udfordring med den nye balancemodel har været datakvaliteten. Datakvaliteten har gennem hele evalueringsperioden

været af en ringe og utilfredsstillende i kvalitet. Dette er især kritisabelt når netop datakvaliteten var fremhævet, som det vigtigste inden den nye balancemodel gik live. Mere specifikt så har den ringe datakvalitet omfattet:

- Fejl på forbrugsdata både - DMS og nDMS data
- Beregnede timeubalancedata
- Akkumulerede timeubalancer
- Allokeret mængder i CAP-punktet.
- Fejl i ASB
- Fejl i gulzone mængder og priser

Dataudfordringerne har gjort, at shipperne ikke har haft mulighed for at balance deres porteføljer på et oplyst grundlag, da shipperne ikke har haft overblik over de individuelle ubalancer. Det har konkret betydet, at shipperne har balanceret i blinde i evalueringsperioden.

Kommunikation

Gennem hele evalueringsperioden har der været udfordringer i kommunikationen mellem shipperne og Energinet. Det gælder også kommunikation mellem Energinet og Gas Storage Denmark.

Helt specifikt har der været gentagende udfordringer med matching af nomineringer, som har ikke har matchet i en længere periode. I de første måneder fra 1/10-2022 oplevede shipperne udfordringer med matching 3-5 gange om ugen. I bilag 1 har vi vedlagt et eksempel med en beskrivelse af den kommunikationsproces shipperne har haft med Energinet.

Markedskommunikationen mellem Energinet og markedet har ligeledes været på et uacceptabelt niveau. Mange fejl i balancemodellen og gulzone handler blev ikke fulgt op af UMM beskeder, hvilket kun har skabt mere usikkerhed i markedet. Dertil er det shipperne, der i mange tilfælde har gjort Energinet opmærksom på, at der enten har været en fejl i balancemodellen eller gulzonehandler, som er fortaget på baggrund af forkerte og misledende data.

Dette sker på et tidspunkt, hvor gasmarkedet er udfordret på grund af frygt for forsyningssikkerheden. I disse perioder er transparens afgørende for et velfungerende marked.

Kritiske IT-systemer ved introduktionen af den nye balancemodel

Det er af vores opfattelse, at Energinet valgte at gå live med et IT-system tilbage i 1/10-2022, som ikke var færdigudviklet og klar til at håndtere den nye balancemodel. Onlineportalen kunne tilbage i opstarten ikke vise de nødvendige data for shipperne, så det var muligt at navigere rundt i timebaseret balanceringsregime.

Vi er den opfattelse, at onlineportalen ikke viste:

- Shippernes allokeret CAP -mængder
- Smoothing profiler
- Balancepriser
- Alt balancerelateret blev overskrevet med nul værdier

- Dertil blev vilkårlige kolonner fjernet fra dataoverviews.

Dog er det, som er mest kritisk er, at faktureringsystemet endnu ikke har fungeret og ikke har sendt nogle fakturaer ud til shippene endnu. Praktisk talt betyder det, at det ikke har været muligt at lukke regnskaberne for 2022, da der ligger en ukendt omkostning og venter som er akkumuleret op efter fem måneder. Dette er stærkt kritisabelt.

Status for balancemodellen nu

Den generelle opfattelse af balancemodellen er, at vi på nuværende tidspunkt ser forbedringer sammenlignet med den model, som gik live d. 1/10-2022. Dog er der stadig fejl i det Energinet fremsender, gulzonehandler og det som publiceres på online gasportal.

Derfor mener vi heller ikke, at vi er helt tilbage i normal drift grundet de fejl, som fortsat forekommer, hvilket ikke er med til at sikre den nødvendige tillid mellem markedet og Energinet. En tillid som i forvejen er udfordret på grund af problemerne med balancemodellen.

Specifikke kommentarer til Balancemodellen med udgangspunkt i oplyst kriterier fra Forsyningstilsynets godkendte metode

1. Erfaringer med regionalisering, herunder kriterierne for definitionen af regionerne, antallet af regioner, samt en analyse af den godkendte datametodes implementering i de forskellige regioner.

Dette punkt har vi ingen kommentarer til.

2. Erfaringer med dataunderstøttelsen fra distributionsselskaberne, herunder kvaliteten af data, og datametodens tidsvinduer for indhentning af data.

Der har været og er fortsat store udfordringer med nDMS data. Et medlem af Green Power Denmark har udarbejdet en opgørelse, der har givet indikationer på at omkring halvdelen af det fremsendte var leveret korrekt og med den nødvendige kvalitet, som var lovet jf.

<https://energinet.dk/gas/gasdata/gasdata-i-lobet-af-dognet/>.

3. Erfaringer med fastsættelsen af S-max med hensyntagen til den generelle systemfleksibilitet.

Fra balancemodellen gik live, var S-max værdien ikke altid udregnet. Dertil var den heller ikke altid medtaget i IASB og balancen. Dette var dog udbedret siden hen. Men det er det ikke sikkert, at S-max sikrer nok fleksibilitet til shippenes balance. Det skyldes, at det S-max kan vise sig at være 1 til 1,5 times forbrug i spidsbelastningstider for en given dag.

4. Erfaringer med tildeling af smoothing-voluminer på baggrund af netbrugernes indmeldte udjævningsprofiler.

Som overstående.

5. Erfaring med anvendelsen af markedsandele som parameter for tildelingen af smoothing-voluminer,

Helt generelt har datagrundlaget ikke været stærkt nok til, at vi som branche kan give en fyldestgørende vurdering af dette.

6. Erfaringer med de anvendte metoder og modeller til brug for estimation af aftaget i JEZ,

Der tegner sig også en generel udfordring med balancemodellen, hvor denne er afhængig af data fra Evida og Nordion, som har givet store fejl i datafejl.

Fallback data er blevet brugt en del. Det er fuldstændig afgørende for shipperne og markedet, at når der balanceres i et timeregime, så skal shipperne også vide hvornår der benyttes fallback data.

Derfor har det været en kommunikativ udfordring når Energinet ikke har oplyst, hvorledes der er tale om fallback data eller ej. Det er især problematisk når fallback data er en uge gammelt.

Da Energinet er afhængig af data fra disse, bør der være en bedre system til at fange de åbenlyse fejl, som sikrer der ikke bliver foretaget forkerte gul-zone handler.

7. Erfaringer med markedsaktørernes adfærd ift. incitamentstrukturen, herunder vurdering af størrelsen af small adjustment,

Helt overordnet har vi svært ved at udtale os om dette. I og med at balancemodellen og det bagvedliggende system ikke har fungeret tilstrækkeligt i hele evalueringsperioden.

Vi har som branche observeret, at der foretaget handler fra Energinet, mens der er en lav likviditet i markedet. Så længe der handles på reale ubalancer, er det selvfølgelig korrekt jf. den godkendte metode.

Dog bør det undersøges, hvorvidt det gavner markedet, da formålet med et effektivt marked er at give de laveste gaspriser til de europæiske forbrugere.

8. Udviklingen i markedets likviditet som følge af indførelsen af intradag-forpligtelse

Likviditet er et bredt mål, som kan måles på flere parameter. Generelt set er likviditeten i markedet blevet forbedret. Dog har det ikke altid været til gavn for forbrugerne. Der skyldes, at Energinet har foretaget handler, som er sket på baggrund af misledende data.

Som nævnt kan likviditet kan måles på flere niveauer, men det mål som Green Power Denmark har valgt at tage udgangspunkt, er bid – ask spreaded i markedet.

I forhold det nævnte mål oplever vi ikke en forøget likviditet i markedet efter introduktionen af intradag-forpligtelser. WD-markedet har fortsat meget høje Bid-Ask spreads, og særligt når Energinet er ude at balancere handles der ofte til en marginalpris, der er markant forskellig fra den oprindeligt handlede markedspris. Eksempel fra 10 marts 2023 (sidste gang Energinet var ude at handle for at balancere).

9. Udviklingen i antallet af nødvendige gulzonehandler foretaget af BAM, og dennes erfaringer med intradaq-handel

Vi er generelt af den opfattelse, at Energinet har foretaget handler, som ikke stemmer overens med den godkendte metode. Nedenfor er der oplistet eksempler, som afviger fra metoden.

- glemt at handle (hvor Energinet i den nye balancemodel skal handle når systemet er i gul zone)
- ikke har nået at handle (hvor Energinet i den nye balancemodel skal handle når systemet er i gul zone)
- har handlet en forkert mængde (i den nye balancemodel skal Energinet handle en mængde der svarer til forskellen mellem ASB'en og grænsen til grøn zone)
- at de grundet punkt 3 har handlet mængder tilbage for at genoprette fejlen
- Energinet har valgt blot at handle 1 MW, på trods af markant større system-ubalance, blot for at sætte en marginalafregningspris.
- Energinet har offentliggjort gulzonehandler i de forkerte timer
- Energinet har handlet på tidspunkter, hvor systemet ikke faktisk har været i ubalance, men hvor balancemodellens IT-system fejlagtigt har fremstillet systemet som i ubalance

Vi mener grundlæggende at en af grundene til de mange handler i gulzone kan tilskrives det smalle bånd, som branchen har gjort Energinet opmærksom på op til flere gange. Det havde også en positiv indvirkning på markedet, da den grønne zone blev udvidet tilbage i januar.

Dog er det fortsat kritisabelt, at båndet ikke blevet bredere end det er nu. Da balancemodellen i sin tid blev introduceret, var det netop med en lovning til markedet om en større grøn zone, da systemet skulle være mere fleksibelt. Helt konkret blev markedet lovet på user-group mødet "balancing model 2022, user group meeting 15th of november 2019", at den grønne zone skulle udvides med minimum 25 % af det gamle niveau. Illustrationen af størrelsen på den grønne zone er placeret i bilag 2.

I mængder betød det, at ved Baltic Pipe full flow, blev der lovet en gennemsnitlig grøn zone på 40 GWh. I dag båndet er på 22 GWh – knap en halvering af det lovet.

Det er dog det modsatte der er sket. På stand-up meeting tirsdag d. 24/1 blev det annonceret, at den grønne zone i best case vil have samme båndbredde, som i den gamle model. Dette giver mindre fleksibilitet for den enkelte netbruger.

Den manglende fleksibilitet i systemet er en meget stor hæmsko for effektiv balancering med den nuværende modelog er utrolig reaktiv. Det medfører at ubalancepriserne ofte først fastsættes sidst på gasdøgnet, hvor der ikke er et effektivt marked at balancere i.

En sidste bemærkning

Green Power Denmark vil opfordre til, at Energinet foretager endnu en evaluering af balancemodellen når alt data i og omkring modellen fungerer optimalt, da det så vil være en mere specifik evalueringen af mekanismerne i selve balancemodellen.

Green Power Denmark står selvfølgelig til rådighed, hvis der er behov for uddybelse.

Med venlig hilsen

Frederik Ingvordsen
FIN@greenpowerdenmark.dk
Dir. tlf. +45 35 30 04 34

Bilag 1: Korrespondance mellem en vilkårlig shipper og Energinet

1. Traderne har sendt en nominering, og konstaterer at de er blevet mismatchet
2. Traderne gensender nomineringen
3. Efter en times tid bliver vi mismatchet igen
4. Traderne ringer til Energinets kontrolcenter og spørger ind til hvorfor vi er blevet mismatchet. Der bruges lang tid på dialogen, da medarbejderne i kontrolcenteret ikke, i tilstrækkelig grad, er klædt på til disse dialoger og derfor mangler grundlæggende forståelse for hvordan systemerne fungerer. Til sidst giver kontrolcenteret op og fortæller at nomineringen nok skal gå igennem, men at vi først kan få en bekræftelse, i form af en ny nomres besked, dagen efter når Energinets backoffice er mødt ind på arbejde samt at vi skal sende dem en mail
5. Traderne skriver en mail til Energinets backoffice
6. Dagen efter hører vi ikke noget fra Energinets backoffice og vi rækker derfor selv ud igen på andendagen. Vi forklarer igen hvad problemet var og beder om en bekræftelse og en ny nomres besked.
7. Energinet sender os en ny nomres besked, men denne er også behæftet med fejl, eller indeholder kun en delmængde af gasdagens timer
8. Vi tager igen kontakt til Energinet og forklarer den nye fejl
9. Punkt 7-8 gentages nogle gange indtil vi til sidst modtager en korrekt nomres. Der er nu gået en masse tid og ressourcer på kommunikation, og i al den tid har det viste data på Energinets portal desuden vist forkerte positioner, som der også er blevet brugt ekstra ressourcer på at tage højde for.

Bilag 2: "balancing model 2022, User group 15th of november 2019": Illustration om udvidelse af den grønne zone

WIDER GREEN ZONE

